UPPSALA UNIVERSITET

NAMIS

Forum för nationella minoriteter i Sverige

Nyhetsbrev nr 1, den 30 mars 2016

Kulturverksamhet

Internationella Romadagen firas på Skarpnäcks kulturhus

Den 8 april på Internationella Romadagen bjuder É Romani Glinda in till samtal och firande i Skarpnäcks Kulturhus. Romska vardagshjältar berättar om sina arbeten och dagen firas med god mat, musik föreläsningar. Romer och romska organisationer berättar vad de gör för att förbättra romers situation i Sverige, för att upprätthålla det romska kulturlivet, och hur bekämpandet av olika former av antiziganism ska gå till. Evenemanget är gratis.
Tid: 8 april.
Plats: Skarpnäcks kulturhus, Skarpnäcks allé 25, Skarpnäck
För komplett program, se minoritet.se/firande-i-skarpnacks-kulturhus.

Romska kulturdagarna i Stockholm

È Romani Glindas årliga Romska kulturdagar hålls mellan onsdagen den 13/4 och lördagen den 16/4 på Medborgarhuset i Stockholm. Ett omfattande program med film, dans, minoritetslitteratur, workshopar och samtal väntar. För komplett program och mer information, se www.romaniglinda.se/index.php/8-pagaende-projekt/57-romska-kulturdagar-2016.

A Finntastic Evening 2016

De sverigefinska organisationernas stora kulturmanifestation hålls återigen på Finlandsinstitutet. I år presenteras en urban djungel med artister som Iiris Viljanen, Horseface och Cityman. Det blir också vernissage av Ville Andersson i galleriet, teater med UusiTeatteri och barnvänligt med Mukulat. Teemu Keisteri, en finsk multikonstnär som fått mycket uppmärksamhet för sitt alter ego Ukkeli, kommer under kvällen att agera som dj/underhållare.
Tid: lördag den 23 april 2016 kl. 18–24
Plats: Finlandsinstitutet, Snickarbacken 4, Stockholm
För program och mer information, se www.finlandsinstitutet.se/sv/events/a-finntastic-evening-201/.

Ny finsk film på Zita och på turné: Absolution

En ensam bil kör i hög hastighet genom den mörka natten. Höggravida Kiia som kör bilen, har oroväckande värkar. Förlossningen har börjat i förtid, och hon kan knappt se vägen. Plötsligt träffar bilen någonting, och Kiia och hennes make Lauri ställs inför ett fruktansvärt val: ska de stanna och hjälpa, eller köra till sjukhuset och ta hand om det ofödda barnet. En thriller av Petri Kowica.
Tid: torsdag den 5 maj kl. 18.30, söndag den 8 maj kl. 14.00, måndag den 9 maj kl. 18.30.
Plats: Zita Folkets Bio, Birger Jarlsgatan 37, Stockholm. För biljetter ring 08-23 20 20 eller gå in på www.zita.se.
Filmen turnerar även runt om i landet, se schema på www.finlandsinstitutet.se/sv/files/2016/01/Schemasida.pdf.

Hur gick det sen? På turné i Trollhättan

Den interaktiva utställningen, inspirerad av Tove Janssons berättelse, skapad av scenografen Petter Ljungberg och producerad av Kulturhuset, fortsätter jubileumsturnén under året 2016 runt om i Sverige.
Tid: 13/4 – 30/4
Plats: N3, Nohabgatan 15, Trollhättan,.

Classic2Klezmer

Flera av världens mest kända kompositörer har använt och inspirerats av traditionell judisk musik. Festivalen Classic2Klezmer presenterar några av världens främsta musiker som har en fot i vardera klassisk musik och klezmertradition.
För komplett program, se jfst.se/nyheter/festival-classic2klezmer.
Tid: söndag, 3 april, 16.00
Plats: Historiska museet i Stockholm

Jewess – feministisk filmklubb

Judiska Församlingen i Stockholms feministiska filmklubb för tjejer och transpersoner med judisk koppling. Datum under våren: måndagar 18/4, 9/5, 30/5 kl 18. Anmälan och platsinfo: kultur[a]jfst.se.

Seminarier, föreläsningar och kurser

Girjasmålet – när forskning används som bevisning i domstol

Den 3 februari i år meddelade Gällivare tingsrätt dom i det så kallade Girjas-målet, där Girjas samebys rätt, i förhållande till svenska staten, till jakt och fiske ovan odlingsgränsen prövades. Umeå Universitet anordnar nu ett seminarium för att presentera de vetenskapliga frågor som diskuterades i processen och bjuda in intresserade forskare till en gemensam diskussion om forskningens roll i rättsliga processer. Medverkande presentatörer: Malin Brännström (jurist, UMU), Matti Berg (ordförande Girjas sameby), Lars Östlund (ekolog, SLU) och Patrik Lantto (historiker, UMU).
Plats: Skogens ekologi och skötsel (plan 4), Sveriges Lantbruksuniversitet, Umeå
Tid: 7:e april 2016, 13.00-ca 15.30

Föreläsning på Upplandsmuseet: Samiska kulturskapare som inspiratörer och opinionsbildare

Vilken roll spelar kultur, traditioner och historia för samiska kulturskapare idag? Vilka frågor är viktiga att belysa? Hur kan konst och kultur bidra till kunskap och förändrade attityder? Kulturenheten och Upplandsmuseet bjuder in till en eftermiddag där du får lyssna till tre kulturskapare inom bildkonst, scenkonst och musik. Seminariet är kostnadsfritt. För komplett program, se tinyurl.com/z3bc8z7.
Tid: onsdag 27 april 2016 kl. 13-17
Plats: Upplandsmuseets hörsal, S:t Eriks torg 10, Uppsala.
Anmälan senast **18 april** till Eva Olsson, e-post eva.k.olsson[a]lul.se.

Studera jiddisch i Tel Aviv i sommar

Den 21 juni till 26 juli äger återigen Naomi Prawer Kadars internationella sommarprogram i jiddisch rum på Tel Avivs universitet. Det är ett intensivt program med studier i jiddisch och jiddischlitteratur. Kursen inbegriper 80 timmars undervisning på tre nivåer: nybörjare, mellannivå och avancerad. Kostnad: 1 450 dollar deltagaravgift, 60 dollar registrering och 800 dollar för boende i dubbelrum. Det finns stipendier för heltidsstudenter.
Registrering: www.international.tau.ac.il.
Sista anmälningsdag: **1 maj**, 2016

Publikationer och utgåvor

Brister i barns rätt till sitt nationella minoritetsspråk

Insatserna för barn med nationella minoritetsspråk behöver förbättras. Det visar två olika rapporter om de nationella minoriteternas rättigheter. Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget lämnar varje år en rapport om minoritetspolitikens utveckling till regeringen. Sametinget lämnar även en särskild rapport om situationen för de samiska språken i Sverige. För 2015 har båda rapporterna fokuserat på barns rätt till sitt nationella minoritetsspråk i skolan.
För mer information och länkar till rapporterna, se www.sprakochfolkminnen.se/om-oss/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/nyheter-2016/2016-03-22-brister-i-barns-ratt-till-sitt-nationella-minoritetssprak.html.

Utbildningsstatistik om nationella minoriteters språk och kultur

UHR har gett ut en rapport över nationella minoritet-relaterade kurser under ht 2014 och ht 2015. Bland annat konstaterar rapporten att fler blev antagna till språkkurser i finska vid Stockholms universitet och kurser i samiska och nordsamiska vid Uppsala universitet hösten 2015 jämfört med hösten 2014. Intresset för språkkurser i jiddisch vid Lunds universitet ligger stadigt på samma nivå. Det saknas ämneslärarutbildning för meänkieli och romani chib samt för alla fem nationella minoritetsspråk på grundskole- och förskollärarnivå. Minoriteterna själva pekar på stort behov av lärare för de lägre nivåerna.
Rapporten kan läsas i sin helhet på www.uhr.se/globalassets/_uhr.se/publikationer/2016/statistikrapport-nationella-minoriteter-2015.pdf.

Jámán oanehis bottu / Jag dör en kort stund

Stina Ingas tvåspråkiga bok (parallelltext på nordsamiska och svenska) är en långdikt där en kvinna skildrar sitt livs stora kärlek som efter hand förvandlas till bitter besvikelse, panisk rädsla och dödslängtan. Till slut växer vreden och hatet fram och leder till läkning och ny livsglädje.
Boken kan beställas direkt från förlaget: dat[a]dat.net.
dat.net/

En kyrka – många språk

Svenska Kyrkans nyutgivna bok *En kyrka – många språk* innehåller dels praktiska verktyg och tips i det fortsatta arbetet och dels en kunskapsgrund att luta sig mot. Det finns ett stort behov av att dela erfarenheter, tips och goda råd som nu kan tillfredsställas genom att läsa boken. Boken syftar till att ge inspiration och stöd för dem som har, eller ska börja med, verksamhet på teckenspråk, meänkieli, finska, romani eller samiska inom Svenska kyrkan. I boken ges perspektiv på varför verksamhet på dessa språk är viktig. Boken finns tillgänglig i sin helhet som PDF på blogg.svenskakyrkan.se/sigurhaf/files/2016/01/En-kyrka-manga-sprak-webbversion.pdf.

Meänkieli Från ”mossigt” till ”coolt”: En antropologisk studie om identitet och kulturarv i Tornedalen

Hanna Aili has i sin kandidatuppsats undersökt meänkielis ställning bland unga vuxna i Tornedalen idag. Till METavisi säger hon ”Det viktigaste jag fått med mig från studien är att meänkieli börjar bli populär och upplevs som spännande hos unga. Men för att revitaliseringen ska lyckas krävs att de själva definierar varför det är viktigt att kunna det.”
Uppsatsen kan läsas i sin helhet på gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/42072/1/gupea_2077_42072_1.pdf.

Information och aktualiteter

Postdoctoral Research Fellow in minority studies and ethnic relations

The Hugo Valentin Centre (HVC) is an interdisciplinary unit at Uppsala University with a focus on research and education in two particular fields: first, cultural, social and political phenomena and processes of change related to the ethnic dimension of human life and, second, Holocaust and genocide studies. Time limited position 2 years. Duties to begin as soon as possible as agreed, not later than 1 August 2016
Information about the position is available from Tomislav Dulic, Director of HVC, phone +46-(0)18-471 6395, email tomislav.dulic[a]valentin.uu.se
The application deadline is **17 April 2016**. For more information and application details, see www.uu.se/en/about-uu/join-us/details/?positionId=95337.

Universitetsstudier, HT 2016

Till och med den **15 april** kan man söka till höstterminens kurser på universitet och högskolor. Ansökningar görs via www.antagning.se och några exempel på kurser finns här nedan.

Stockholms Universitet: finska
Avdelningen för finska på Stockholm Universitets erbjuder kurser i finska både för studerande med förkunskaper och för nybörjare i språket. Bland höstterminens kurser återfinns bland annat Finska som främmande språk, Finska för modersmålslärare och Sverigefinnarnas kultur och historia.
Se www.bafity.su.se/utbildning/alla-utbildningar/finska.

Umeå Universitet: meänkieli (distans)
I år är nybörjarkursen i meänkieli uppdelad i två steg som kan sökas separat. Varje steg motsvarar 7,5 poäng, d.v.s. halvfart. Kursen ges på distans via nätet.
Se www.sprak.umu.se/utbildning/kurser/amne/?code=FI1.

Uppsala Universitet: finska och samiska (distans)

Institutionen för moderna språk håller kurser i Finska, från A- till C-nivå, samt Finskugriska språk D och E. A- och B-kurserna ges som distanskurser på halvfart.
Man kan även läsa Nordsamiska A och B, samt Samiska C på halvfart/distans.
Se www.moderna.uu.se/grundutb/finugr.

Uppsala Universitet: De nationella minoritetsspråken i Sverige förr och nu (distans)
Kursen är ämnesöverskridande och vänder sig till språkstuderande och andra grupper av intresserade, såsom lärare, lärarutbildare och tjänstemän ansvariga för invandrar- eller minoritetsfrågor med flera.
Se www.uu.se/utbildning/utbildningar/selma/kurser/?kKod=5CM004&lasar=15/16&typ=1.

Gaaltije efterlyser material till utställning

Stiftelsen Gaaltije vill med projektet "Vad ska bort - främlingsfientlighet, rasism eller kolonialism?" ifrågasätta synen på främlingsfientlighet, rasism och kolonialism och

Den första juni 2000 trädde den svenska ratificeringen av Europarådets konvention om regionala språk och minoritetsspråk samt Ramkonventionen för skydd av nationella minoriteter i kraft. Därigenom erkände Sverige fem nationella minoriteter och minoritetsspråk: judar/jiddisch, romer/romani, samer/samiska, sverigefinnar/finska och tornedalingar/meänkieli.

NAMIS syftar till att förbättra möjligheterna för forskningssamarbete inom temaområdena nationella minoriteter, minoritetsspråk och minoritetskulturer. Vi vill fungera som forum för kunskapsutbyte med minoritetsorganisationer, statliga organ och myndigheter som sysslar med språkliga och kulturella frågor, samt med praktiker verksamma inom området kulturell och språklig revitalisering.

förhållandet dem emellan. Kan man genom att aktivt ta avstånd från enbart något av dem ha gott samvete? Kan man vara kolonialist men inte rasist? Nu efterlyser man material till utställningen.
Se tinyurl.com/gvq7sr6 eller kontakta jerker[a]gaaltije.se för mer information.

Fieteri söker barndeltagare

SVT:s barnprogram på meänkieli, Fieteri, söker barn som vill vara med och prova på nya spännande aktiviteter.
Se www.facebook.com/svtmeankieli/videos/1666604290275356/ eller maila fieteri[a]svt.se.

På TV och webben

Sydsamisk talkshow: Steinfjell & Steinfjell

Máret och Inga Marja Steinfjell från västra Härjedalen leder en ny talkshow i Sveriges Radio P2, varje fredag mellan 15 och 16. Första avsnittet sändes från Funäsdalen och Lopme Naestie-kåtorna. Gäst var festivalaktuella gästen Marja Mortensson. Lyssna på http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=2327&artikel=6392950.

UR: Läromedel på Jiddisch

Paula Grossman är lärare i svenska för invandrare och berättar om hur viktigt det är att jiddisch talas och lärs ut. Här berättar hon tillsammans med läraren Ricky David om kursplan, läromedel och ett filmmaterial de har tagit fram. På länk från New York berättar läraren Kolya Borodulin om en framgångsrik distanskurs på jiddisch. Inspelat den 14 november 2015 på Norra Reals gymnasium i Stockholm. Arrangör: Limmud. urplay.se/Produkter/192869-UR-Samtiden-2015-Limmud-2015-Laromedel-pa-Jiddisch.

SVT: Finnomani

Den 13 mars var premiären för serien Finnomani på SVT. Sverigefinnarna Lina Puranen och Maija Waris, två förortstjejer från Akalla, åker till Finland för att slå hål på myter och fördomar som svenskar har om landet. I Finnomani möter de en rad kulturpersonligheter i Finland både äldre såsom tangokungen Eino Grön men även en ny generation utövare såsom Minna Parikka som designat skor åt Lady Gaga.
Avsnitten kan ses på SVT Play: http://www.svtplay.se/finnomani.

Sverigefinska ungdomsförbundet på instagram

På instagramkontot @Stoltsverigefinne beskriver Sverigefinska ungdomsförbundet hur det är att ha finskspråkig bakgrund i Sverige från olika personers vinklar.
www.instagram.com/stoltsverigefinne.
Vill du ha hand om kontot under en vecka? Maila info[a]ungfin.se.

NAMIS
Forum för nationella minoriteter i Sverige

Hugo Valentin-centrum

Adress:
Thunbergsv. 3D
Box 521
SE-751 20 Uppsala
Tel: 018-471 23 59
Fax: 018-471 23 63

Kontaktpersoner: För ytterligare information eller deltagande i nätverket kan du vända dig till doc. Satu Gröndahl, tfn 018-471 63 96 (e-post: satu.grondahl[a]valentin.uu.se).

Du som vill bidra med information till nyhetsbrevet, vänligen kontakta Leena Huss, tfn 018-471 23 61 (e-post leena.huss[a]valentin.uu.se).